

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1837. 23 Dezbr.

51ma lappa.

Jaunas siinas.

Is Pehterburges. 12tā Dezember augsti zeenigi Reiseri lihds ar sawahm trim meitahm, tahm leelwirstenehm Maria, Olga un Alekandra, spirgti un wesseli pahrnahze. Pehterburges eedsihwotaji, gauschi preezadamees, ka mihti waldineeki atkal winnu widdū, scheem par gohdu ohtrā wakkarā lifke swezzes pa tuhksteschahm tāpatt preeksch lohgeem, kà preeksch durrim; tā, ka wissa leela pilssehta brihnum' jauki spihdeja un mirdseja.

Tāpatt kà daschās zittās leelās pilssehtās, tā arri eeksch Maffawas irr tahds frohna nams, kur jaunus behrnus warr nodohd, un kur bes maffas usnem-mahs tohs kohpt un audsinahd. Tahdu nammu us wahjiski fauz par windel-uhsi (Zindelhaus), un tur tee behrni tik ilgi paleek, kamehr no krubtim noschirez; jo tad namma preekschneeki tohs par audsekteem nodohd pee gohdigeem semnee-keem un scheem brihscham arri par publehem aismakfa. — Turwu pee Maffawas irr zeems, tur weena gohdiga faimneeze dshwo, Al-finja Iwanowa wahrda; ta arri sweschu behrnu no windel-uhses, puiku no 8 gaddeem, bija peenehmuse par audsekni, un to tik ustizzami kohpe un audsinaja, kà sawu paschu. 14tā August gaddijahs, ka mahte laukā labbibu plahwe un tas sweschs behrns lihds ar dimeem zitteem preezigi arri dewahs no mahjahm, un mahtei skrehje pakkat. Bet nabbagi behrni jau ne zil tahl no lauka bija nahkuschy, tad wilks islehye no krubma ahra, mettahs winneem wiesū, sakehre puiku sohbdōs un ar winnu gabje apakkat meschā. Abbi zitti behrni, steigdamees un raudadami, atnahze pee mahtes un schai istahstija, kahdas breefmas essohd notikkuschas. Schi knaschi aiskrehje turp us to weetu, kur zerreja wilku arast un lah' laimejahs, to turpatt wehl useet. Gan winnai neds zirris, neds zirpe, neds kohks bija lihds; bet winnas ustizzama un drohscha firds pahr to ne behdajahs wis. Papreeksch wiinna sa-kehre nelaimigu behrnu pee kahjahm, mekedama to swehram israut no sohbeem. Wilke scho pahri simts sohlu few lihds, kamehr tas, jihnidamees un daschreis krumu schaurā starpā itt kà eesprausts, beidsohd peekusse, un puiku laide wakkā. Nu drohscha seewa behrnam tā mettahs pahr, itt kà wista pahr sawu is-ghabtu zahl, un tā ka wilks, kautgan wehl abbeem wiesū stahweja, tak puikam pascham wairs ne warreja peekluht. Zeem zitteem behrneem, kas bija atskrehju-

fchi, winna weenâ gabbalâ peesauze: "glahbjeetees! glahbjeetees! Mannim Deews jau palihdsehs". — Pa to starpu us winnas un to behrnu brehkschanu zitti semneeki no ta lauka bija atnabkschi; un schohs eeraugoh, wilks bailigi steepahs prohjam. Puika gan wehl bija bes jehga un feewa gulleja weenâs affinis; bet kad abbus nesse spittali, un tur winnas labbi kohpe un ahrsteja, tad drihs atspirgahs un nu jau ar Deewa palihgu drihs pawiffam wesseli. — Windeluhses preekschneeki lifke sawadu gohda-grahmatu sarakstih, ar scho apdahwinaja feewu par winnas ustizzamu un drohschu prahnu, ar ko to fwe fchu winnai ustizzetu behrnu bija isglahbuse, paschu sawu dsihwibu ne behdadama. Dewe winnai arri 200 rublus par dahwanu. Bet kad augsti zeenigs Keisers to dsirdeja, tad pawehleja, lai winnai arri tahdu sudraba gohda-sihmi pee kruhtim dohd nehshat, kam tee wahrdi uskali: "Par to, ka zilweku glahbe," lai wehl 500 rublus no Keisera pascha pusses winnai schkinko, un winnas labbu darbu lai zaur awihsehm fluddina, zitteem laudim par mahzibu un preeksch-sihmi.

(G. E.)

• G u h r a s s t r a u j a .

Stahst no Deewa-padohma un no ta spehka ta Deewa-wahrda pehz grehzineeka isglahbschanas, no Wahz' wallodas pahrtulkohts un ihkfaki saemts.

Peekta, beidsama dakta.

Nu dsirdefim wehl drusku par Jekoba mahci, kas Londones pilsehtâ palikusse, kad winnas dehls tikke aiswests prohjam.

Zas saldats to bihbelt, ko no ta brandwihna pahrdeweja bija atpirzis, tai mahci atkal nonesse ar scheem wahrdeem: sche, saemmac sawu pehdigu mantu! Zuhfu dehls tahs ne bija zeenigs, winsch to par glahsi brandwihna irr pahrdewis. Us scho wahrdu ta nabbaga atraitne wisnotak tikke sagrausta; pamirrusse, winna kritte semmê us sawahm salmu ziffahm un karstas affaras ar straumi tezeje par winnas bahleem waigeem; jo tai israhbijahs, ka winnas nelaimigs dehls nu laikam buhschoht gattaws preeksch pasuschanas. Zas lihdszeetigs saldats tik ween warreja fazzih: lai Deews tewim palihds, tu nabbaga feewa, es ne spehju tew eepreezinah. Bet gaidi, es nahkschu drihs atkal pee tewim. — Nu schis noskrehje pee sawas feewas, kas arr' bija labs un schehlsirdigs zilweks. Schee nu steigdamees, nahje pee tahs atraitnes, kas eeksch leelahm sahpehm, itin ka pee mierschanas, gulleja us saweem salmeem. Za saldata feewa mihligi winnu apkohpe un pats noskrehje pee weena daktera un stahstija schim wissu to leetu. Londones pilsehtâ dsihwo dauds Kristus mihlotaji. Tahds par labbu laimi bija arridsan schis dakters. Un wehl weena zitta kristiga leela mahce, kas wissus nabbagus mihtoja, dabbuja no schahs atraitnes dsirdeht, un schee wissi weenprah-tigi par winnu gahdaja, ka pehz meefas schai nu bija leelaka labklahschana, ne

fà ilgu laifu winna ne bija redsejusse. Bet ta firds winnai ne bija dseedinata; ta arween wehl raudaja par sawu nelaimigu dehlu. — Kad astoni mehneschi bija pagahjuschi, ap leeldeenu nonahze ta sinna us Londones: ka ta fugge, us kurras tee taunadarritaji un arri Jekobs tikke aiswesti prohjam, laikam effoht saplihjusse un nogrimmuffe juhra. Kad ta nabbaga atraitne to dabbuja dsirdeht, tad ta raudadama fazzija: Ak, lai nu gan ta meesa manna dehla nogrimmuffe, kaut jel Deewa shehlastiba winna dwehfeli buhtu atraddusse un isglahbuffe.

Bet av paschu to laifu jau atkal ta ohtra fugge, kas to wirsneeku un Jekobu usnehmuffe, no Ahprikas winnaus atwesda, pee Englanderu semmes bija peebraukuffe klacht. Un kad nu schee diwi us tahs leelas uppes jau tuhwu pee Londones bija, tad tas fugges-wirsneeks tam Jekobam ta prassija: falki man, tu jauns zilweks, kad nu tewim tahs augstas teefas peedohd tawu grehku un tewim palauj atkal tawâ semmê dsihwoht, fo gribbi tu darriht, fà gribbi tu sawu maissi pelniht? — Tad atbildeja Jekobs: Ak, mihtais lungs, es esnu fà tas pasuddis dehls fwehtâ ewangelijumâ. Es nu esmu mahzijeas ar sawahm rohkahm strahdaht. Schè jau man tik gruhti wifs gan ne buhs, fà eeksch tahs karstas Ahprikas; es par kalpu faderreschohs, eeksch sweedreem sawa waiga gribbahs mannim sawu maissi ehst, un ja manna mihta mahte wehl irr dsihwa, tad no katra kummosa winnai puffi nodohschu. — Labbi, fazzija tas wirsneeks, es tewi arr' par semmes-strahdneeku warru nemt us sawas muishas.

Nu tee eenahze Londones pilssehtâ, fur tam wirsneekam, kas bija augsts leelkungs, bija skaissts nams. Winna leelmahte un diwas preilenes, winna meitas, to fanehme ar preezas-raudaschanu, jo tahs arr' dohmaja winnu noslihkuschu juhra. Tad tas wirsneeks, rahdidams us Jekobu, fazzija: Redseet, zaur Deewa shehlastibu schis jauns zilweks irr mannim par isglahbeju bijis. Us saweem plezzeem schis manni zaur uhdeni pee mallas irr peeneffis klacht, wahjibâ manni kohpis, un gruhti strahdadams, usturru preeksch mums abbeem pelnijis. Nu wiffi ar laipnibu scho Jekobu fanehme un wiffadu mihestibu tam darrija. Tee winnam dewe labbas drehbes un tas wirsneeks gahdaja, ka no teefas-puffes, lai gan par taundarritaju bija noteefahs, us ta leelkunga galwoschanu winnam tikke palauts Londones pilssehtâ eet, fur gribbeja, kamehr ta teefa atkal par winnu buhtu apdohmajusse un to galla spreedumu nospreeduffe.

Ohtrâ rihtâ paschâ leeldeena tas leelkungs ar Jekobu eeksch sawas karrites papreeksch brauze us basnizu, Deewam pateikt wiffâ draudsè par shehligu isglahb-schanu un preezatees par ta Kunga Kristus augschamzelschanu. Ak, kahda bawdischana pehz astoneem tahdeem behdu mehnescheem! Zuhdalin no basnizas tee brauze us to mahju, fur Jekoba mahte dsihwoja. Tas leelkungs papreeksch eenahze istabâ, tai isbihjuschai atraitnei laipnigi labbu deenu dewe, un fazzija: mihta seewa, es sinnu, ka juhs no wiffas firds to Kungu Jesu Kristu mihtu turrait, un juhfu weenigais preeks irr tas fwehtais Deewa wahrds. Zuh sinnat to lihdsibu no ta pasudduscha dehla. Ko dohmajeet, kad nu schodeen pee juns

arr' taks pasuddis dehis atnahktu un fazziru: mahte, es esinu grehkojis debbefis un prett tewim, bet peedohdi man wiffas firde: fahpes, fo tewim esuu darrijis; — woi juhs gan warretu no firde wannam peedoht?

Ut mans Jekobs, mans dehis Jekobs! — isfauze ta mahte, — fakkait, woi irr wiafch wehl pee dshwibas? — Tas leelkungs atbildeja: Ja, wiafch irr pee dshwibas, ne tikkai meefigi, bet wiafch dshwo garrigi, fà isglahbes un apschelohs grehziueks. Patlabban durwis atwekaks un Jekobs mahtei kritte ap fahjahm. Taks ruhktas behdu affaras nu schai deewa-tizzigai atraitnei tappe noschahwetax; nu ta fawu pasuddufchu dehsu atkal atradduffe, un schis dehis palikke winnai par draugu, par atspaidu wannas wezzumâ, us ta zetta, kas winnai wehl bija jastaiga. Tas leelkungs zaur fawu luhgshanu un aisbildinaschanu padarrija, fa taks augstas teefas Jekobu atswabbinaja no ta pirma sohda-spreeduma, un wiafch pats par galwotaju palikke preeksch winna. Tad noschkinkoja wiafch tam Jekobam semneeka mahju par dsintu, un schis tai mahjâ dshwoja ar fawu mahti, peetizzigi winnu mihtodams, un arri zitteem nabbageem un atraitnehm labbu darridams, eeksch deewabihjaschanas un wiffada glihtuma, par labbu preekschshmi faweem nahburgeem.

Bet tas leelkungs arri ne aismirfe fawu wahrdu, fo tas tam, us juhras mirdamam Wikumam bija apsohljis. Arri scha mahti un neredfigu mahju wiafch usmekleja un eepreezinaja garrigi un meefigi, wannas apschkinkodams gan ar laizigahm dahwanahm, bet wehl wairak ar to sinnu par to, ar fahdu meercu un zil swehtigi winnu dehis un brahlis us muhschibu effoht aigahjis.

Swehtigi irr tee, kas Deewa wahrdu dsird un to paschu paturra! —

L.

S t u d d i n a s c h a n a.

Wehl paschâ laikâ tikke gattawa ta desmita no muhsu scha gabda grahmatinahm, fo fauz: "Deewa wahrdu mihtotajeem ohtru fehju". — Schai grahmatinai tikween behru wallodas eekschâ, jeb wahrdi, kas lassami pee beheem. Tur irr zitti, fo pee kaut fahda kristiga zilweka fahrta warr lassibt; zitti atkal, kas tik pee fauzmekka, zitti, kas pee puss-muhscha un atkal zitti, kas pee firma zilweka fahrta lassfami. Un par pabeigu taks trihs luhgshanas irr eeliktas, fo tee jauni basnizas likkumi wehle lassibt pee lihku rakschanas. — Arri schi grahmatina no trim bohgeneem ar papihra wahku wairak ne maksfa, ne fà io kapeikus fudr. — Teem lassitajeem par labbu, kas abbos gabbos schahs grahmatinas nehmukschi, mehs schai fauzai, ar fo nu fawu ohtru fehju pabeidsam, wehl tahdas fawadas lappas effam peelikkuschi, kas pahr abbahm muhsu pirmahm fehjahm rahda, fur katru raksu warr atrast, fo mekle.

Wrihw drikkcht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napier sky.